

บรรณานุกรม

กานดา คาระสวัสดิ์ และคณะ. รายงานสัมมนาเรื่องการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายศิลป์. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาสัมมนาการสอนภาษาไทย แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีการศึกษา 2517.

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: รวมสาส์น, 2509.

โกชัย สาริกบุตร. "การวิเคราะห์กลบทในกวีนิพนธ์ไทย (ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517. (อักษฺาเนา).

✓ ขรรค์ชัย บุนปาน, และ สุจิตต์ วงษ์เทศ. กูเป็นนิลิตนักศึกษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: ประพันธ์สาส์น, 2517.

✓ _____ . นิราศและกลอนสุภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร: ประพันธ์สาส์น, 2517.

คุรุสภา, ชุมนุมภาษาไทยของ คำบรรยายภาษาไทยชั้นสูง. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2511.

คุรุสภา, องค์การค้ำ. ชุมนุมปาฐกถาแสดงที่สามัคยาจารย์. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

เจตนา นาคัทฺระ. วรรณไวทยาการ: วรรณคดี. โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2514.

เจือ สตะเวทิน. ตำรับแต่งกลอน. ธนบุรี: เจริญวิทยการพิมพ์, 2497.

_____ . ประวัติวรรณคดี: ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย. พิมพ์ครั้งที่สิบสี่. พระนคร: คุรุสภา, 2513.

ชลธิรา กลักอญ. วรรณคดีของปวงชน. พระนคร: อักษรสาส์น, 2517.

ชลธิรา ลักขวิวัฒนา. "การนำวรรณคดีวิจารณ์แบบตะวันตกแบบใหม่มาใช้ในวรรณคดีไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
(อักษำเนา).

ชัยอนันต์-ชัยศิริ สมุทวณิช. "วรรณกรรมการเมืองของไทย," สังคมศาสตร์ปริทัศน์,
(กรกฎาคม, 2516), หน้า 73-78.

ทองมณ ปรีปูลณะ. "ความงามในทวาทศมาส." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, แผนกภาษา
ไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516. (อักษำเนา).

คำทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา. "อธิบายตำนานเพลงยาว
กลบท," เพลงยาวกลบทและกลอักษรแต่งจารึกที่วัดพระเชตุพนในรัชกาลที่ 3.
พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ รองอำมาตย์ตรีผาด นาคพัฒน์, 24
สิงหาคม, 2517.

ชนิด อยู่โพธิ์. "บันทึกเรื่องจินตคามณี," จินตคามณี เล่ม 1-2 บันทึกเรื่องจินตคามณีและจินตคา
มณีฉบับสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ. พิมพ์ครั้งที่หก. พระนคร: บรรณาการ,
2514.

นราธิปประพันธ์พงศ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น. วิทยาวรรณกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2.
พระนคร: แพร่พิทยา, 2514.

นริศรานุกิตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าฟ้า. วิจารณ์เรื่องตำนานเสภา. อนุสรณ์ในงานพระราชทาน
เพลิงศพหลวงจ่านงบริรักษ์, 2501.

นายผี (อักษี พลจันทร์). เราชนะแล้ว, แม่จ๋า. พระนคร: สำนักพิมพ์คนหนุ่ม, 2517.

นิตยา กาญจนวรรณ. วรรณกรรมอยุธยา. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2516.

- นิตยา มาศะวิสุทธิ์. "แนวโน้มของวรรณกรรมไทยปัจจุบัน," วรรณกรรมไทยปัจจุบัน.
เชียงใหม่: วิทยาลัยการพิมพ์, 2516.
- ✓เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. "การร่ายกรองไทยสมัยปัจจุบัน," วิทยาสาร, (1 กุมภาพันธ์,
2514), หน้า 53.
- บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ กุหลาบ มัลลิกะมาส
หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง วันที่ 7
มีนาคม 2518.
- _____. สัมภาษณ์อาจารย์ บุญชื่น ทองอยู่ ศึกษานิเทศก์สายวิชาภาษาไทย หน่วยงาน
นิเทศก์ กรมสามัญศึกษา วันที่ 27 กุมภาพันธ์, 2518.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. "การสอนภาษาไทยกับค่านิยมในปัจจุบัน," วิทยาสาร, 26,
ฉ. 1-4 (ธันวาคม-กุมภาพันธ์, 2518).
- _____. "ข้อสังเกตเรื่องวรรณคดีไทย," ประชาศึกษา (11 มิถุนายน 2510); หน้า
603-614.
- _____. วิเคราะห์สวรรณคดีไทย. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- _____. "หัวใจวรรณคดีไทย," วรรณไวทยาการ: วรรณคดี. โครงการตำรา
สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์, สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2514,
หน้า 55-156.
- ป.ณ. นคร (เปลื้อง ณ นคร). "กาพย์คดี," วรรณคดีสาร, (10 พฤษภาคม), 2486.
- ประยงค์ อนันตวงศ์. กลอนและวิธีเขียนกลอน. พระนคร: รวมสาส์น, 2513.
- ✓ประทีป วาतिकินกร. "วิเคราะห์ลักษณะกลอนในนิราศของสุนทรภู่." ปริชญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517. (อักษำเนา).

ปราณี ชนะชานันท์. การอ่านคำประพันธ์อังกฤษ. พระนคร: ประเสริฐการพิมพ์, 2516.

พิทยา สายหู. "ศิลปกับสังคม," สังคมศาสตร์ปริทัศน์ (มีนาคม, 2512), หน้า 23-42.

พิทยาลงกรณ์, พระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่น, "กลอนแล่นกลอน," สามเรื่องเอกของ
น.ม.ส. พระนคร: แพร่พิทยา, ไม้ระบู่ พ.ศ. ที่พิมพ์.

_____. "ภาคผนวกท้ายเรื่อง," สามกรุง พระนคร: คลังวิทยา, 2511, หน้า
277-317.

✓ ไพบูลย์ วงษ์เทศ. คำประกาศของคณกรุ่นใหม่. พระนคร: ประพันธ์สาส์น, 2517.

✓ ภักดี (ภักดี ริมมากุลทรัพย์). "สี่," เบญจวรรณ. พระนคร: อักษรสาส์น, 2509,
หน้า 146-148.

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระบรมราชาธิบายในการประพันธ์. โรง-
พิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2470.

✓ มณฑล (นามแฝง) "สัมพันธ์กับคำประพันธ์," วรรณคดี (มิถุนายน, 2489), หน้า 35-41.

มนตรี ทรามोท. การละเล่นของไทยฉบับย่อ. พระนคร: กุรุสภา, 2514.

มนุษยศาสตร์ คณะ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. เชียงใหม่: วิทยาลัย
การพิมพ์, 2516.

รองรัตน์ อิศรภักดี, และเทือก กุสุมา ณ อุษยา. ตำราวิชาชุดक्रमัชยของคุรุสภาภาษาไทย
ตอน 1: วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยม. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร: กุรุสภา, 2514.

รัฐจวน อินทรกำแหง, คุณ และ ชลธิรา กลัดอู่. "การประเมินค่าวรรณกรรมปัจจุบัน,"
วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. เชียงใหม่: วิทยาลัยการพิมพ์, 2516, หน้า 83-102.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม. พระนคร: โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, 2513.

/ ว. ศิวะศรียานนท์ (นามแฝง). "การกวี," วรรณคดี, (11 มิถุนายน, 2486), หน้า 73-81.

วงษาธิราชสนิท, พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวง. "จินตคามณี เล่ม 2," จินตคามณีเล่ม 1-2, พิมพ์ครั้งที่หก. พระนคร: บรรณาการ, 2514.

วชิรญาณ, หอพระสมุด. บทกลอนกล่อมเด็ก บทปลอบเด็กบทเด็กเล่น. โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2470.

วรรณคดี, สมาคม. บันทึกสมาคมวรรณคดี. ที่ระลึกในการปลงศพ นายเกษ คงสายสินธุ์. พระนคร: โรงพิมพ์ท่าพระจันทร์, 2516.

/ วรรณศิลป์, ชมรม. สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. "กวีนิพนธ์สมัยปัจจุบัน," สรุปผลสัมมนาวรรณศิลป์. พระนคร: ศรีเมืองการพิมพ์, 2514.

วรรณไวยากร (นามแฝง). "ข้อสังเกตเรื่องการแต่งฉันท์," วรรณคดีสาร (8 มีนาคม, 2487), หน้า 78-90.

/ _____ . "วรรณคดีวิพากษ์," วรรณคดีสาร (สิงหาคม, 2486), หน้า 70-85.

วัชร รมยะนันท์. ลิลิตและนิราศ. พระนคร: โรงพิมพ์พิชเนศ, 2517.

วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. หลักภาษาไทย : ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย. พิมพ์ครั้งที่สิบสี่. พระนคร: ครูสภา, 2514.

วิชาการ, ฝ่าย. โครงการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนมัธยมแบบประสม. คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 พ.ศ. 2514. พิมพ์ครั้งที่ 2, 2517.

วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม. สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย, 2504.

ศรีอินทราวุธ (อัสนี พลจันทร์). ศิลปากรแห่งกาพย์กลอน. พระนคร: เจริญวิทย์
การพิมพ์, 2518.

ศิลปากร, กรม. ประวัติและโคลงกำสรวลศรีปราชญ์พร้อมด้วยบันทึกสอบทานและหมายเหตุ.
พระนคร: ศิลปามรรณาการ, 2513.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งเรื่องการกำหนดแบบเรียนสำหรับเลือกใช้ในระดับโรงเรียน
มัธยมศึกษา, ปีการศึกษา 2517.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2503. พิมพ์ครั้งที่หก. พระนคร: ครูสภา,
2511.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมการฝึกหัดครู. คู่มือวิชาภาษาไทยเล่ม 3. เอกสารการนิเทศ
การศึกษา ฉบับที่ 100, 2512.

_____. "คำบรรยายเรื่องวรรณกรรมปัจจุบัน," คู่มือครูภาษาไทย: เอกสารการ
นิเทศการศึกษา ฉบับที่ 117, 2514. หน้า 277-306

ศึกษานุมิตร, สมาคม. ชุมนุมเพลงยาวสมัยโบราณ. พระนคร: ศึกษานุมิตรสมาคม,
2504.

✓ ลีลสวัต (นามแฝง). "ร้อยกรองไทยกับกลอนเปล่า," วงวรรณคดี (23 ตุลาคม, 2489),
หน้า 33-40.

ลีลสา พินิจภูคัล, และคณะ. ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย พระนคร: โรงพิมพ์มหา-
วิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

ลีลสา พินิจภูคัล, และประทีป วาทิกทินกร. ร้อยกรอง. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2515.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. "แซกกลพบุรี," ไทยรัฐ, 13 ตุลาคม 2516, หน้า 5.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. "แก้ววิฆาณวีรชน," ประชาชาติรายวัน (12 หน้าพิเศษ 14 ตุลาคม, 2517), หน้า 1.

_____. "เพลงขาวนา," สภาสาร. พระนคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2518. หน้า 36.

_____. "เพลงยาว," ข่าวกรุง 20, ฉ. 4 (มกราคม, 2514), หน้า 25.

_____. "เพลงยาวถึงพระบิศา," กลอนร่วมสมัย. พระนคร: เวลค์เพรสจำกัด 2512, หน้า 127.

_____. "ให้ในหลวงจงทรงพระเจริญ," วิทยาสาร (1 ธันวาคม, 2515). หน้า 2.

_____. "อาศิรวาท," ชัยพฤษ (1 สิงหาคม 2516), หน้า 16.

สุชาติ สวัสดิ์ศรี. "แนวคิดนักเขียนไทย 2488-ปัจจุบัน," วรรณกรรมเพื่อชีวิต. (มิถุนายน, 2516), หน้า 20-38.

สุนทรภู่ (พระสุนทรโวหาร), บทเห่กล่อมพระบรรทม. พระนคร: โรงพิมพ์พิมพ์พรชนาการ, 2467.

สมน อมรวิวัฒน์. คำบรรยายวิชาการเขียนสร้างสรรค์. แผนกมัธยมศึกษา มัธยมศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2516.

เสถียร จันทิมาธร. "วิวัฒนาการของร้อยกรองสมัยใหม่," วิวัฒนาการของวรรณกรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. ชุมชนวรรณศิลป์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2517. หน้า 120-162.

เสริมจิตร สิงหนณี. ความรู้เบื้องต้นในเรื่องวรรณคดีอังกฤษและวรรณคดีอเมริกัน. พระนคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2515.

อนุমানราชชน, พระยา. การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์. พระนคร: บรรณาการ,
2515.

_____. คำของววรรณคดี. พระนคร: รวมสาส์น, 2503

_____. วรรณคดี. พระนคร: คลังวิทยา, 2494.

_____. "หลักการวิจารณ์ศิลปะและวรรณคดี." รอยฝัน. พระนคร: มงคลการพิมพ์,
2503, หน้า 225-250.

✓ อวยพร มิลินทรานุกร. "แก้วเกล้าของกรวิก," วิวัฒนาการของวรรณกรรมไทย. ชุมชุม
วรรณศิลป์ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2517, หน้า 163-194.

อักษรศาสตร์ คณะ. "บันทึกการสนทนาเรื่อง ความสนใจในศิลปการประพันธ์ของครูรุ่นใหม่,"
อักษรศาสตร์พิจารณา, ฉบับที่ 5, ปีที่ 1 (ตุลาคม, 2516), หน้า 39-49.

_____. "บันทึกการอภิปราย เรื่องแบบการประพันธ์ไทยสมัยใหม่," อักษรศาสตร์
พิจารณา, ฉบับที่ 5 ปีที่ 1 (ตุลาคม, 2516), หน้า 50-63.

✓ อังคาร กัลยาณพงศ์. กวีนิพนธ์ของอังคารกัลยาณพงศ์. พิมพ์ครั้งที่สาม. พระนคร:
ศึกษิตสยาม, 2517.

_____. "คาถา," สังคมศาสตร์ปริทัศน์, 3 (ธันวาคม-กุมภาพันธ์, 2509-2510),
หน้า 49.

_____. บางบทจากสวนแก้ว. พระนคร: ศึกษิตสยาม, 2515.

_____. ล่าน้ำกระดังง์. พิมพ์ครั้งที่ 1. พระนคร: ศึกษิตสยาม, 2512.

_____. "12 สิงหาคม," สดนา, เล่ม 39 (สิงหาคม, 2517), หน้า 40.

อุชเชนี (ประคิด ชุมสาย). ขอบฟ้าขลิบทอง. พิมพ์ครั้งที่สาม. พระนคร: กวางมณเฑ,
2516.

_____. ดาวมอญนภาดิน. พระนคร: โรงพิมพ์พิชเนศ, 2517.

ภาษาอังกฤษ

Baumbach, Jonathan. Writers as Teachers, Teachers as Writers. 1st.
ed. New York: Holt Rineheart and Winston, 1970.

Brown, Wentworth K., and Olmsted, Sterling P. Language and Literature.
New York: Harcourt, Brace World Inc., 1962.

Collins, Christopher. The Art of Poetry. New York: Random House,
1970.

Frost, Robert Lee. "The Figure A Poem Makes," Literary Criticism
in America. New York: The Liberal Arts Press, 1957.

La Loubere, Simon de. The Kingdom of Siam. New York: Oxford in
Asia Historical Riprints, 1969.

Richards, I.A. Practical Criticism. New York: Harvest book, 1969.

_____. Principles of Literary Criticism. London: Routledge &
Kegan Paul Ltd., 1955.

Wolfe, Don M., and Others. "A Study of Poetry" New Dimension in
Literature. Kansas: McCormick Mathers Publishing Company
Inc., Wichita, 1965.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับบท ร้อยกรอง รวมสมัย

นักเขียนบท ร้อยกรอง รวมสมัยมีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นนักเขียนบท ร้อยกรองที่มีผลงานมากพอที่จะนำมาวิจัยได้ ผู้วิจัยได้เสนอหัวข้ออย่างผลงานของนักเขียนดังกล่าวอันจะช่วยประกอบการพิจารณาและตัดสินใจในการให้ความเชื่อถือของท่านที่มีต่อคุณสมบัติของนักเขียนบท ร้อยกรองขอได้โปรดคัดเลือกนักเขียนบท ร้อยกรองที่ท่านเห็นว่า เป็นนักเขียนบท ร้อยกรองรวมสมัยที่มีผลงานดีเด่นเพียง 8 ท่าน โดยใส่หมายเลขตามลำดับความเชื่อถือของท่านที่มีต่อนักเขียนบท ร้อยกรองรวมสมัย

อันดับความเชื่อถือว่า

เป็นนักเขียนบท ร้อยกรอง
รวมสมัย

รายชื่อนักเขียนบท ร้อยกรองรวมสมัย

	เทียนวรรณ
	นายผี (อัศนี พลจันทร)
	ทวีปวร
	ผีปกร (จิตร์ ภูมิศักดิ์ กวีกรมเมือง)
	อุลตรัพย์ รุ่งฤดี
	อุษเชนี (นิต นรารักษ์)
	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
	จินตนา ปิ่นเฉลียว
	ประยอม ซองทอง
	ประวิตร โพธิอาศน์ (ทองขาว, พวงแสด)
	สุรศักดิ์ ศรีประพันธ์
	ชนิตา เกษาดุทธิ
	อังคาร กัลยาณพงศ์
	สุจิตต์ วงษ์เทศ
	ไพฑูริย์ วงษ์เทศ
	ขรรค์ชัย บุนปาน
	วิโรจน์ ศรีสุโร
	เสฐียรพงศ์ วรรณปก
	สุชาติ สวัสดิ์ศรี
	ทวี ไคมพระจันทร์
	เสกสรรค์ ประเสริฐกุล
	วิสา คัญทัพ
	วิทยากร เชียงกุล

ตามความเห็นของท่าน หลังจากได้อ่านบทร้อยกรองร่วมสมัยแล้ว โปรดแสดง
 ความคิดเห็นของท่านต่อการ ประพันธ์ร้อยกรองร่วมสมัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. รูปแบบฉันทลักษณ์.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การใช้คำ

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวความคิด

.....

.....

.....

.....

.....

4. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

คำกลอนของ เทียนวรรณ เรียบกรองให้มิ่งรัฐสภา

"ไพร่ เป็นพื้นยืนร้องทำนองชอบ
 ทามระบอบปาลีเมนต์ประเค้นซ่า
 แม่นิ่งซาลาหลังยังมีท่า
 จะตกค่านอยหนา เวลาสาย
 ขอให้เห็น เชนเราผู้เขาทัก
 บำรุงรักษาชาติสะอาศศรี
 ทั้งเจ้านายฝ่ายพหลและมนตรี
 จงเป็นศิวิไลซ์จริงอย่านิ่งนาน
 ให้รักษาปาลีเมนต์ขึ้นเป็นหลัก
 จะโคชกันอโมใจไพร่สมาน
 เร่งเป็นฟรีปรีคายาชากาล
 รักษาบ้านเมือง เราช่วยเจ้านาย"

จาก "สรพนธ์ของเทียนวรรณ" หน้า 64-65.

ส่วนหนึ่งของ "แมกคาซิ่นคำกลอน" ของ เทียนวรรณ

แม้ข้าลึคนึกเทศประเทศทั้งหลาย, ไม่แยบคายเป็นคุณให้วุ่นไคว,
 ให้ก็คขวางทางคิสิวิไลซ์, มิควรไว้ชีวิตเราให้เนานาน
 ถ้าเป็นอยู่รู้เห็นเรื่องเช่นนี้, แต่ว่ามีไค้ให้ทำกรรมทุกฐาน, มีความคัมมันสมอง
 เผ่าครองการ, ไหวว่าคาญคิกอยู่มิรู้วาย

หรือประเทศธานีบุรีเรา, จะไม่เท่าเทียมกำลังเขาทั้งหลาย, โปรดให้ข้า
 อาสัจจอันตราย, จะไค้หมายเมืองฟ้าไม้อาวรณ์, อย่าให้อยู่เห็นเรื่องเช่นนี้, ไปสู่ที่
 สุโขสโมสร, ขอสิ่งซึ่งเป็นประธานการสุนทร, ให้ข้าจรรพนทุกข์พ้นสุขเอยา

จาก "สรพนธ์ของเทียนวรรณ" หน้า 183.

.....

"อิสาน" บทประพันธ์ของนายผี

ในฟ้ามมีน้ำ
 น้ำตาที่ตกทราย
 แดดเปรี้ยงปาดหัวแตก
 แฉนออกที่ครางคริม
 มหาวัยคือหนองหาร
 ย่อมชีพคือลำชี
 แลไปสะกุงปราณ
 คิดไปในใจคอ
 พี่น้องผู้น่ารัก
 ยืนนิ่งบดิ่งคือ
 เขาหาวาโง้งเงา
 รักเจ้าบจาง ฮา !
 เขาชื่อสิว่า เซอ
 ฉลาดทันเทียมผู้แทน
 กคชี่บิทาเฮา
 เทียววิงอยู่โหง โหง
 รือคคยั้งรือแคน
 เสียคนสนิททาน
 ในฟ้ามมีน้ำ
 น้ำตาที่ตกทราย
 สองมือเฮามีแสง
 สงสาร อิสานสิ้น
 พายุยั้งพิค้อ
 อิสานนัมแสนแสน

ในกินขำมีแต่ทราย
 กี่รับซาบบรอชิม
 แฉนดินแย กออยู่ทิมทิม
 ขยับแยกออยู่คาบี่
 ลามูลมาน เหมือนลำผี
 อันชำแระ กออยู่รือ
 โอ, อิสาน ฉะนี้หนอ
 บคอยคินี้กั๋งธา ?
 น้ำใจจักโฉนทือ ?
 จะใคร ไควันไคมา ?
 แดเพื่อนเฮานี้แหละหนา.
 แลเหตุไคมาถูแคลน
 ผู้โคเนอนะคี่แสน
 ก็เห็นทาที่กล้าโง
 ไครนะเจ้า ? จงเปิดโปง
 เทียวมาแตะให้ทรมาน
 ละมายแมนหาสังหาร
 กยไคสะควกกาย
 ในกินขำมีแต่ทราย
 คือเลือกหลังลง โลมกิน !
 เสียงเฮาแยงมีคณยิน
 อยาซุก, สุกวยสองแขน
 รารปาหรือรามทั้งแคน
 ลีจะพายผู้โคหนอ

จาก "รวมบทกวีที่สรรแล้ว - กวีประชาชน" (ผลงานในช่วงปี พ.ศ. 2493-
 2510 พระนคร: เทพนิมิตการพิมพ์, 2517, กุณวรรณกรรม-ธรรมศาสตร์), หน้า 77-78.

"จากมีกมาสว่าง" บทร้อยกรองของทวีปวร

มีกมบนบนแดนแมนเหมือน
คือภาพฉายกันคนไว้

บ้าเหิง เริงสุขปลุกกาม
โลกีย์ศรีศรีพิริบชู

อเนกนางวางนอยคอยแต่ง
"วัตถุแห่งใคร" ให้ชาย

อวคองค้เฮอร์ออนแอน
"ฉ้วนอกกฎหมาย" ร้ายรับ

ชีพชนคนไทยไยฉะนี้ ?
หน้าคานพลาณพราจำเรียง

ชีพมีที่หมาย-หายนะ
ชุมนุมกคุณนอยหนอยเหี่ยว

ชุมนุมกคุณมากหลากลวน
ชักสนทนระทคอกไซ

สัจธรรมนำเทิดเชิดชีพ
แสงสว่างจากสวรรค์พรณราย

ไขว่คว้าอนาคตสุดไส
จิตรวมรวมพลังตั้งแนว

เริ่มวิปฏิบัติสลักแอก
จากมีกมาสว่างทางไกล

จาก "รวมบทกวีที่สรรแล้ว - กวีประชาชน" (พระนคร : เทพนมิตการพิมพ์,
2517), หน้า 104-105.

ไร เรือนนอนาคศคไส

สังคมโคโคเจริญดู

บุมบามมาหมคอกสู

จรจุจิตรายางอาาย

สำแดงองค์เลิศเจิดฉาย

แย่งยื้อชื้อชายก้วยทรัพย์

โลกแล่นเตนร่าค่าขับ

นิกนัยสูชหนอพอเพียง

มากมีปากตามตามเสียง

ยลเยียงสัตว์สูฤฎุเคียว

สุดจะเปลี่ยนแปลงแลเหลียว

ขับเคียวกรรมเกาเมาไมท์

ประมวลเหน้อยหนักอักไซ

ไกลโลกีย์เลิศเหตุอาาย

รุ่งรับไฟโรจน์โชติฉาย

เหมือนหมายมุ่งหน้า-มาแล้ว

ยุคใหม่ชีพมองมองแผ้ว

เทือกแถวเสถียรสิทธิ์สถิตไท

บ้าแบกปัจจุบันนั้นไหน

ปฏิบัติเพื่อได้..อุดมการณ์

บทร้อยกรองของ "กวีการเมือง (ที่ปกร, จิตร ภูมิศักดิ์) ที่ได้รับความนิยมที่สุด
เห็นจะได้แก่บทที่ว่า

เปิบข้าวทุกคราว่าค่า	จงสู้ง่า เป็นอาจันต์
เหงื่ออยู่ที่สูกิน	จึงก่อเกิดมาเป็นคน
ข้าวนั้นะมีรส	ให้ชนชิมทุกชั้นชน
เป็องหลัง สึกทุกขันท	และชมชื่นจน เขียวคาว
จากแรงมาเป็นรวง	ระยะทางนั้น เที้ยคยาว
จากรวง เป็น เม็คพราว	ลวนทุกข่ากล่าขากเข็ญ
เหงื่อหยดสักก็หยาด	ทุกหยดหยาดลวนยากเย็น
ปลูก โปนก็ เสนเอ็น	จึงแปรรวงมาเป็นกิน
นำเหงื่อที่เรือแดง	และนำแรงอันหลังริน
สาย เลือคทุกทั้งสิ้น	ที่สูชคกำชาบพัน

จาก "รวมบทกวีและงานวิจารณ์ศิลปะวรรณคดีของกวีการเมือง" หน้า 7.

"กลอนเพลงฉ่อย" ของที่ปกร (กวีการเมือง)

โอ...ง โห่งย	ตักดวงมือเคียบ
ขอ รานูร์บังหลวง	ฉาวฉา
ฉายไซ เจ็บ เจ็บ	เพื่อนก็แกวงคั่นทวาค
กองสลากกินแวง	"ของซา"
คุมเสรีจ เค็ดชาก	ไปจูงบิงงายางาย
โอเงินรัฐ โห่งยิบ	จริงบวา
ไปกินแวง กั้นสวาย	เพื่อนกินรูดสองชั้น
ยังสลากสองชุก	เหมือนปากมา
ปากมอมจนเป็นมัน	เสวยฉม เชน เช็ด
อ้างราชการลับ	ของป่า
ให้คุณหนู เล็กเล็ก	

ให้เขอนั่ง เทานุส	มีบ้านชุกคนใช้
แหวนเพชร เม็กใหญ่	วาวตา
เงินนับร้อยร้อยล้าน	ราชการของลับ
จ่ายเพลินจริง เจียวพับ	เอยผา
โควตาทัพบก	เอาไปกกเสี้ยสมบัติ
ไอเสื่อพิทอมยัก	เออวา
เงินสวัสดิการ	ของทหารชัคชัค
โหลงถึงยักเอาไปยัก	เอยห...
สวัสดิการของรัฐ	มาเป็นสวัสดิการ
เป็นสร้อยเพชรสีชมพู	ของเมียข้า
โอว่าแสนสงสาร	เพื่อนทหารของชาติ
ไม่ได้เห็นเลยสักบาท	อนิจจา
รักษาการณ์หาญฮึก	รักษาศีกทรหด
ทองเหนียวออนนอนนอก	อกอ
ยังถูกเสือกถูกไล่	เป็นคนใช้อื่นหู
ไอนี้กูหนอกู	ทหารกล้า
เกียรติทหารของชาติ	ถูกประมาทชอกข้า
ศักดิ์ศรีก็ทองคำ	เอยชา
โอรักษาเอกราช	ยอมเป็นทาสนางบำเรอ
มารักษาอีกแปด	ของป่า
ไอแวนแควนแดนไทย	ว่ากว้างใหญ่นั้นจริงหรือ
โหลงมีที่เท่าฝ่ามือ	ให้รักษา
ไอเจ้าคอกขจร	ทอนรุง
หอมหวานแต่ในมุ้ง	หุยฮา
โอว่าเงินสวัสดิการ	ดูลาญสิ้น
ทหารเอยจะตองกิน	นำตา
ชา... เอยฉาชา ฉา ชา... หนอยแม	เอย

จาก "รวมบทกวีและงานวิจารณ์ศิลปะวรรณคดีของกวีการเมือง" แนวร่วม
นักศึกษาระยองใหม่จัดพิมพ์, พ.ศ. 17, หน้า 21-22.

.....

"รำพึงถึงรัก" คำประพันธ์ของ กุลทรัพย์ รุ่งฤดี จากตอนหนึ่งในหนังสือ
"จันทร์เจ้า"

แล เลี้ยวจันทร์อัน เคน... เห็นหากขึ้น
แต่ยามคืนยามหลับหมกม้วน
หวานละมุนรักอันละมุนครัน
จุมพิตอันหวานหวานหวานหัวใจ

ยิ่งแล เลี้ยว เคี้ยวจันทร์ผ่นกลางฟ้า
ก็มีแต่น้ำตาทุกหยกใส
โอหนาวลึกล... นึกยิ่งหนาวราว ฤทัย
เพราะอยู่ไกลบ้านเกิดเมืองมารุคร

เอาความกล่ามาชมชมจันทร์ เลี้ยว
ณริคน้ำตาผาเรียว เคี้ยว เศร้าถอน
แสงไฟสลบวิบอร่ามยามจันทร์
เลี้ยวสิงขรลับฟ้าคอคอตาเรา

ลับ ไปเกิดเคี้ยวจันทร์... ใ้วันผาน
อวยาวนานนักจันทร์... ใจซาเศร้า
ขอเคี้ยวจันทร์ เปลี่ยนลวงดวงกลมเกลา
เปลี่ยนแสง เศร้า เพื่อให้ขึ้น... คืบจากตรม

จาก "จันทร์เจ้า" พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2516 หน้า 7-8.

.....

"รอนรอนกรำกำสรวล" ของอุชเชนี

เขานั่งอยู่หน้าโถะนั้น
เหมือนฝันหยิบช่อนงอนสวย
ตักน้ำตาลเม็กเกล็ดกรวย
ใส่ถ้วยเรือรงทองทา

วางช่อนออนพริ้มริมจาน
จับกานกาทองกองหนา
กาแพพลงพราจากกา
ซาบซารสหวานตาลเต็ม

หยิบเหยือกนมมวลอวลกลิ่น
ขึ้นรินรวยรสสกลเสริม
หยิบช่อนงอนมันอันเค็ม
คอยเริ่มคนไปคิกไป...

เขามองดูช่อนวอนวน
แหวกชลหมุนพลิวลิ้วไล
ช่อนข้าววงเจ็ดยเรื่อยละไม
ลือไหลลึกลับคืบคืบแปร

ชอนคานจานวางอย่างเกา
มองเงาวงว้างนิ่งแน
ชอบถวยรวยรองทองแร
เปี่ยมแปล่ปากควครวคเลย

วางถวยสวยตั้งคังเค็ม
คาเหม้แทนหาซาเฉย
ลูกพราจากไปไม่เปรย
ทรามเซยไค้แตะชะแงครวณ

ชบหน้าแนบเอียงเคียงหมอน
 รอนรอนอกร่ากำสรวล
 เพชรปริมรินทร์กรวน
 รุ่งยวนราวหยคน้ำริน...

จาก "ขอบฟ้าชลิบทอง" หน้า 86-87.

"แค ยูซิง" ของนิค นรารักษ์

แค...

ยูซิงเหงื่อหยด สายทวิตเป็นเกลียวอยู่ที่ผิวโลก

ยูซิงเคยคมแคควาปลา

ยูซิงฟางพญาศิกอยเต็มผม

ยูซิงเคยลิ้มแคเนื้อที่เหม็นคูลง

ยูซิงเป่าขาคให้โป่งเพื่อคนอื่นจะได้คิมในลักษณะ

เต็มปรี่

ยูซิงไม่วาควรรอยอันใด

ยูซิงมีเรื่องจะพุดมากเกินกว่าจะพุดได้

ยูซิงหอมพันไมยอมฉีกยากันปวกให้

ยูซิงทนมองลูกน้อยขาคใจไปตอตา

ยูซิงชคอยูคามศาลาวัด

ยูซิงทำงานตลอดคืน

ยูซิงไม่มีงานทำเสียเลย

ยูซิงเตะฝุ่นตระเวนหางาน

ยูซิงไม่สามารถหางานทำได้เสียแล้ว

ยูซิงอยากจะกินเพื่อจะได้มีชีวิตอยู่

ยูซิงอาหารประจำวันกลายเป็นประจำสัปดาห์

ผู้ซึ่งเหมอมองสายน้ำอันเขียวควัก
 ผู้ซึ่งรู้จักเพียงพิมพ์หัวแม่มือของตนเอง
 ผู้ซึ่งลงนั่งงอกออกอยู่ข้างถนน
 ผู้ซึ่ง เขาเรียกออกมาจากแถวอย่างสงัด และยิ่งทิ้งเสียด
 ผู้ซึ่งไม่เคยเห็นทะเลเลย
 ผู้ซึ่งไม่รู้จะเอาตัววางไว้ตรงใดในโลกอันกว้างใหญ่
 ผู้ซึ่งไม่มี น้ำบริสุทธิ์จะดื่ม
 ผู้ซึ่งเกิดมาเพื่อชอบฟ้าอันมีคัลม
 ผู้ซึ่งแก่เร็วกว่าคนอื่น
 ผู้ซึ่งทุกวันเหมือนกันหมดจนอยากตายใจจะขาด
 ผู้ซึ่งคลานอยู่กลางซากศพในสมรภูมิ

จาก "ดาวดวงนภาคืน" หน้า 110-111.

.....

"บนพรมิไบไผ่" ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ไผ่ช่ออ้อเอี้ยคเบียดคอก
 ลมลอคไลเลียวเรียวไผ่
 ออคแอคแอคคอคยอคไกว
 แพ้ไบไลน้ำลำคลอง
 กระจ่เพื่่อมพลิวพริ้วปลิวคว้าง
 เรอวางวางปลอยลอยล่อง
 บนแพ้ไบไผ่ไยยง
 แสงทองส่องทาบฉาบมา

ลิ่วเฉียนเลือนฉิวฉิวน้ำ
 ระบำใบไผ่ฉวา
 นกน้อยจับจับลิบล่า
 วายฟ้าฟอนควางหางไป

หนาว
 ลมกราวเกลือกกลิ้งกิ่งไผ่
 มณีน้ำค้างรางไร
 เหมือนใจเจ้าหญิงยิ่งเลือน

เชอคงหลงคอยคอยหาย
 เจ้าชายไม่เห็นเป็นเพื่อน
 สีแดงแสงแฉกแฉกเยื่อน
 เหมือนเหมือนเลือนลับคัมภีร์

แฉกออกออกแฉกแฉกออก
 ไผ่สอคพลอกซอพอสง
 นิยายน้ำค้างรางคง
 เศษผงใบไผ่ไปลบลิ่ว

จาก "คำหยาด" หน้า 164.

.....
 "ความวิตกของแตน" บทร้อยกรองของ จินคณา ปิ่นเฉลิ่ว

แล้วแยงก๊กลับบ้านหลังการรบ
 แแตนต้องพบความผิดหวังครั้งยิ่งใหญ่
 โถ / ของแถมในท้องต้องทำใจ
 ไม่รู้ใครเจ้าของหมองเต็มที

ที่ยากคือตนเองเกรงไม่แน
 ว่าจะเริ่มแต่ก่อนใจหรือโหน
 หรือตอนเฉลอเจอฟีไทยในคันปี
 หรือของดีจากแดนผู้แสนคำ

ทำไงถ้าลูกเจ้ากรรมเกิดคำป้อ
 ทำแท้ง ? ฮือ...ไรผล ลองจนซ้ำ
 เหอะ...หวังให้เด็กมีผิวสีคล้ำ
 เพื่อล้างน้ำรอกตัวมีผิวไทย

เพราะประมาทมาคหมาย "จับตถย" เขา
 หวังลูกเราเป็นหลักเห็นยวรกได้
 หนอย...ไอ้กันมันชั่วถอนตัวไป
 แล้วทำไงคือละ จะบ้าทาย

ทุกรานที่พ้อบเงาเศร้าหัวอก
 รายไค้พ่นหัวไปนาใจหาย
 ถ้ายึดอาชีพเกา วุย...เค่าอาย
 ไม่สมายเหมือนเมียเขาเสียเลย

ลองตกเบ็ดหนุ่มโง่จะโกกกว่า
 หลอกสูบเอาเงินมาหน้าตาเฉย
 รอให้ทองปองคงไค้ลงเอย
 จะไค้เอย ทองกับเรา อะ...เข้าที่

แต่นั้นแหละ—คิดไปแทนใจแป้ว
 ถ้าตลอดแล้วดูกล้าตัวคำปี
 หรือสมทอง นิวขาวแยกราวัน
 ไปรดเกตุผี เพียง / ช่วยป็นมันเหมือนไทย

จาก "ดอกหญ้าสี่ชมพู" พระนคร : มงคลการพิมพ์, มกราคม, 2518,
 หน้า 58-59.

.....

"เพื่อและจาก... เพื่อนใจ" บทร้อยกรองของ ประยอม ทองทอง

ยื่นระฆังยามค่ำยาโครมครึก
 ความรู้สึกสับสนปนโศกศัลย์
 พิฤททองพร่องพรำรำจาบัลย์
 "รอรับวัน เธอเยือนเป็นเพื่อนใจ"

เพื่อนชีวิต
 เมื่อโลกมึนเขินอยู่ไหน
 จะกระเจิงเหลือหลงกลางพงไพร
 หรืออ้อมใจสุขสถิตในนิทราร

จะอยุ่ไหนขอให้นิกระลึกถึง
 คนที่ซึ้งหวงรักเธอหนักหนา
 แม้ปีกาลผ่านเดือนไม่เคยคลื่อนคลา
 รอเธอมาชื่นชมสู่กรรมทน

มิ่งมิตรเอ๋ย
 แม้ไม่เคยเอ่ยคำรักเลยสักหน
 แต่แววตาที่กล้าหวังด้วยกังวล
 นฤมลนาจะแจ้งจากแรงใจ

อย่าลืม "จามจรี" ที่เคยหนึ่ง
 "เทวาลัย" ในความหลังยังสกลไส
 "สวนอักษร" ตอนนั้นไม่มีใคร
 คอย "เพื่อนใจ" กลับไปเยือนเหมือนอย่างเคย

ขงโคปานข้างบันไดปีใหม่นี้
 ใครจะชี้ชวนซิคเลามิตรเอ๋ย
 ใครคนอื่นหมั่นแสนไม่แมนเลย
 รอรักเขยชื่นจิกนิจนวันคร

จาก "สุดสงวน" หน้า 2-3.

.....

"บทเริ่มต้น" กลอนเปล่า ของ ประวิตร โพธิอาสน์ (ทองกวาว, พวงแสด)

ทิพย์เทวี

อีกไม่ช้าฟ้าจะมีค เมื่อเราอาลาถัน

เป็นความอวรณ์อาลัย ถวิลหาจนแอบสะอื้นให้
 ขอบฟ้าเขาเขียวคูไกลลิบลิวในทามกลางความคิดคำนึง
 อาจได้เพียงกระซิบสั่งเคื่อนดาว ฝากลมวอนถึงกัน
 นี่คือความทุกข์ทรมานซึ่งมีอาจจะสะกดกลั้นได้เลย

ทิพย์เทวี

ให้ฉันได้ไปสู่ขอบฟ้าโพ้น

โดยหน้าที่ แห่งปัญญาชนปรีชาญาณ

คมเพลิงแห่งศรัทธาจักสว่างวามกลางป่าเขา

บทเพลงแห่งความรักกังวลไกลจากยอดคอยหนึ่งถึงอีกยอดคอยหนึ่ง

คอกไม้แห่งไมตรีแย้มบาน ชื่นตา ชื่นใจ

เพื่ออนุสาวรีย์แห่งความภูมิใจสถิตย์สถาพรในความทรงจำอันยาวนาน

ทิพย์เทวี

หมู่บ้านชาวเขาไกลลิบ ลึกลับราวเมืองลับแล
 สังคมง่าย ๆ ในเงื้อมเงาการบวงสรวงวิญญาณนานา
 ภูคมีป่าจิ้งหรีดอิทธิพลเหนือเหตุผลทั้งหลายทั้งปวง
 ชีวิตทุกชีวิตสงบ เชื่องอยู่ในบงการของคำทำนาย
 นี่คือนันทนาการ และกฎเกณฑ์จากบรรพบุรุษ
 ซึ่งใคร่บ่เห็ดหนุว่า เป็นทางเคี้ยวแห่งการอุรอกตลอดมา

ทิพย์เทวี

สังคมคือคำบรรพชนนำเวทมนักหนาในทุกลักษณะการ
 โรคภัยไข้เจ็บอันโหดร้ายทารุณ เยี่ยมกรายมาแล้วไม่ยอมจากไป
 ความอดหยากหิวโหยระบวยในทุกลีหน้ากระทั่งถึงแววตาหาที่
 เมื่อทุกรางสิ้นสละท่านโดยความหนาวสามองศา เชนติเกรกเสื่อผ้าขาววินหรือจะช่วยให้
 และกองไฟโชติช่วงเพียงใด จึงจะนำความอบอุ่นมาเพียงพอ
 กระนั้นเอง ชีวิตจึงเหมือนใบไม้แห้งรอลิ่วร่วงลงดิน

ทิพย์เทวี

ความรักแห่งมนุษยชาติ เร่งเร้าเรียกร้องให้ฉันไป
 เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือโดยการกระทำที่เห็นใจด้วยร่างกายและสติปัญญา
 มีใจเพียงประกาศเป็นมธุรสวาจาแจแจ เช่นคุณหญิงคุณนายผู้ยิ่งใหญ่แห่งมหานคร
 มีใจเพียงสร้างโครงการมโหฬารอยู่คล้ายลักษณะอักษรโออวคิมเอมใจ
 มีใจการสร้างลิ้มหรือเมินเฉยด้วยระบบตัวโครทัวมัน
 ซึ่งเหล่านี้ใคร่ระบาดแพร่หลายมาถล่มทุกทีในน้ำใจจอมปลอม

ทิพย์เทวี

ก้าวแรกของฉันเริ่มแล้ว สู่ป่าเขา
กับยารักษาโรคทรงประสิทธิภาพเพื่อการพ้นจากโรคร้ายทั้งมวล
กับเมล็ดพันธุ์พืชขนานาชนิด เพื่อการเกษตรแผนใหม่
เมื่อความอดหยากสิ้นไป ความสมบูรณ์เต็มเอิบยอมยิ้มกรายมา
เมื่อโรคภัยไข้เจ็บสิ้นไป ความปรีดีร่าเริงยอมยิ้มเยื่อนมา
นี่เองคือธงชัยในหน้าที่การงานของฉัน

ทิพย์เทวี

หากฉันอยู่นี้ ในมหานคร
อาศัยแผนกระดาษปริญญาเพื่อตำแหน่งหน้าที่ในห้วงปรับอากาศเย็นฉ่ำ
พร่ำว่าพันแต่คำรักเสนอเซอ เรียกร่องกาลมงคล
ไม่แยแสต่อสังคมที่ฉันได้เห็นมาที่ขอบฟ้าโพ้นเลย
หากเป็นเช่นนี้ ฉันมิใช่อะไรเลยนอกจากชุดสีดิน
ซึ่งยอมไร้ความหมายสิ้นเชิงสำหรับประเทศชาติและสำหรับเธอ

ทิพย์เทวี

ฟ้ามีวันนี้ เมื่อเราอาลัยอำลา
แต่จากป่าเขาโพ้น ฉันจะกระซิบสิ่งเตือนคาว ฝากลมวาอนถึงเธอ
ขอจงปรียัตตอศรัทธาของฉันและเอาใจช่วย
เพื่อเมื่อความสำเร็จของการงานมาถึง ฉันจักเร่งรุกกลับมา
และสัญญาไม่จากเธอไปอีกเลยนวันคร

จาก อนุสารวรรณศิลป์ (ชมรมวรรณศิลป์ ส.จ.ม.) ปีที่ 12 ฉบับที่ 1

กรกฎาคม 2515) หน้า 21-23.

"ความลับ" ของ สุรศักดิ์ ศรีประพันธ์

บนเส้นทางขวางพาคทาชีวิต
ไร้เข็มทิศลายแทงไปแห่งไหน
เราเดินคุ่มสุมตามความพอใจ
หันหลังให้คำห้ามอย่างหยามมัน

อาศัยพิษนิคหวังที่สั่งสม
จุกอารมณ์ใหม่เราในเงาฝัน
ปองเทียนหรือที่ถืออย่างคือร้อน
ปรายตาอันอาบไล่แหวไว้วัว

บนแผนที่ มีนามว่าความรัก
ถูกยศศักดิ์คือครฐานรุกรานทั่ว
มโนธรรมรำไห่อายและกลัว
ที่ความชั่วเคยซังเริ่มรังรอง

เหลือเพียงเศษเหตุผลจากคนรุ่น
ยังค้มฝันเดินฝ่าทาความหมอง
โลกไม่เอื้อเมื่ออ่อนชอนคามอง
นึกหรือต้องยอมตนกับคมคน

จากจุกเริ่มเพิ่มรอยความย่อยยับ
สายตาจับจุกหมายแปรทสายหน
อยรากถึงจุกสุกท่ายแห่งสายชนม
เลิกคั้นรนหลงตัวหลงหัวใจ

บนเส้นทางขวางพาดหาคชีวิต
ไร้เข็มทิศสายแทงไปแห่งไหน
คนทะนงคงก้าวย่างเท่าไกล
มันก้าวไปแอบปกหยาดน้ำตา

จาก เกียรตินิยมวรรณศิลป์ (พิมพ์ครั้งแรก ตุลาคม 2516) พระนคร :
ศรีเมืองการพิมพ์, หน้า 25-26.

.....

"สี่คำ สีขาว ดอกไม้ มายา" ของ กรวิก

ซึ่งอาจมองเห็นได้ในสีขาว
ดอกไม้หรือดวงดาวที่เราเห็น
ทะเลหลัง หรือลำธารไหลธารเย็น
สาครกระเซ็นของสายฝนบนดินชื้น

เรามองเห็นสิ่งใดบ้างไหมหนอ
น้ำค้างคลอกลีบแก้ว ฉายแววขึ้น
ความสงบ เว้งว้างของกลางคืน
ริ้วสะอื้นแอบอาบ ในแววตา

เรามองเห็นสิ่งใดในทาสาว
ทางสีขาวของดอกไม้ไร่เคียงสา
ความลึกลับของทะเลบางเวลา
สี่คำแห่งปรารถนาในอารมณ์

เธอเคยคอมดอกไม้บางไหมหนอ
ออนละออกลิบกานผสานผสม
หอมละห้อยจนระโรยจะโรยลม
รักก็ชม เบื่อกี่ครั้งได้คังใจ

ภาพมายาในนามของความรัก
 แรกรู้จัก อาหาร และอนโหว
 แปรจากความจำเป็นเป็นเปลวไฟ
 เริงอยู่ในสำนักอย่างลึกล้ำ

เมื่อสี่ชาวเหล่านั้นมันมีคิมค
 มีคสนิทเหมือนทะเลเวลาค่า
 สะเทือนตามอารมณ์ที่เป็นสีดำ
 คัวยรอยซ้ำของดอกไม้ในแววตา

จาก "คีลี" (พิมพ์ครั้งที่ 1, พฤศจิกายน, 2512), พระนคร : อักษรสัมพันธ์,
 ไม่ระบุหน้า.

"ความว่างเปล่า" ของ กรวิก

เธอเป็นเพื่อน
 ฟานี่เป็นของฉัน
 ตลอดจนคาวดวงนั้น ควงโน้น
 และควงเคื่อน
 ชารน้ำจำเ็น
 พงอ้อ กอกก และคอกไม้บาน
 ภูเขาสูง หุงกว้าง
 รอยยิ้มและเสียงทอดกอนใจ
 น้ำตา
 เมื่อออนแอกเกินไป และจริงจังแม่ความฝัน
 ฝันเห็นแม่รงสีเขียวที่ปรียอคออนอยู่ไร่

สีเหลือง

และทุกความหมายของสีนั้น

คอกทานตะวัน เหมือนชีวิต

ดวงตะวัน

ความเย็นที่เราร้อน

กระจางและใจจ๋า

ฉันได้จากเธอมากมาย มากจนเกินพอ

ถ้าฉันจะขอเธออีกสักนิค

นิคเดียวเท่านั้น ก็จะมากเกินไป

อย่าเลย

เธอเป็นเพื่อน

ความไว้วางใจ

และสิ่งอื่นใดที่หมายความอย่างนั้น

สีเหลืองของทานตะวัน

อย่าหมายเลยถึงดวงตะวัน

คาของฉันคงไม่ถึงเท่านั้น

ฉันมีเธอในวันเหล่านั้น

ความเข้มแข็ง เค็ดขาด เพื่ ยงถ้าเธอจะมี

ความรัก เหมือนความฝัน

วันนี้ เมื่อขาดเธอ

ไม่มีเสียงทอกลอนใจ ไม่มีน้ำตา

สีม่วง

และทุกความหมายของสีนั้น

สร้อยตะแบก

ความร่อนซึ่งเยียบเย็น

สงบและขริบเสีรา

ฉันให้เธอมากแล้ว มากเกินกว่าใครใคร

ถ้าฉันจะให้เธออีกสักนิด

นึกเดียวเท่านั้น ก็จะมีมากเกินไป

และฉันจะไม่เหลือสิ่งใด

อย่าเลย

จาก "ร้อยกรอง กรวิก ชนิกา เกชาอุทธี" (พระนคร : มงคลการพิมพ์,
2513), ไม่ระบุหน้า.

"โอม" บทประพันธ์ของ อังคาร กัลยาณพงศ์

โอม อธิษฐานถึงชาติหน้า

ข้า่น้อยนี้ ขอรักใคร

หนวก บอด ใ

เป็นต่อไม้ได้เคื่องกึ่งก็ไป

อย่ารู้เลยวาทล้า

และฟ้านิ่งามเพียงไหน

ชื่อโง่บ้ากว่าใครใคร

ควงใจค้ำคังแผ่นดิน

ซากจงกลิ้งกลางทราย
 กระจุกกระจายหดยล้น
 ไห้แรงหมาากากิน
 ยินไว้เถอะนะพระเอย

จาก "กวีนิพนธ์" ของ อังคาร กัลยาณพงศ์" (ฉบับตีพิมพ์ครั้งที่ 3, พระนคร :
 ศึกษิตสยาม, 2517), หน้า 49.

.....

"เสียใจ" บทประพันธ์ ของ อังคาร กัลยาณพงศ์

เสียใจราร่วมนี้รุ่ง
 มุ่งปรารถนาอะไรในหล้า
 มีหวังกระทั่งฟากฟ้า
 ขบหน้าทิดคินกินทราย

จะเจ็บจำไปถึงปรโลก
 ฤาอยไศกรูปร่างจางหาย
 จะเกิดกัฟมาตรมตาย
 อยามมายวจะให้หัวใจ

ถ้าเจ้าอุบิบนสรวงสวรรค
 ขาขอลงโลกกันตหมนใหม่
 สูเป็นไฟเราเป็นไม้
 ให้ทำลายสิ้นถึงวิญญาน

แม่แตรลูมิ้อาลัย
 ลืมเจ้าไซ้ชวักปลาวสาน
 ถ้าชาติไหนเกิดไปพบพาน
 จะทรมาณควักทิ้งทั้งแก้วตา

ค่ายไปอยู่ไครอยเท่า
 ให้เจ้าเหยียบเลนเหมือนเส้นหญ้า
 เพื่อจกจำพิชช้านานา
 ไปชั่วฟ้าชั่วดินสิ้นเอย

จาก กวีนิพนธ์ ของ อังคาร กัลยาณพงศ์, หน้า 48.

"ภูกะคิงซึ่งใจไผ่ผืน" ของ อังคาร กัลยาณพงศ์

◎ ภูกะคิงซึ่งใจจนไผ่ผืน	ตั้งสวรคฟ้าลี้มไว้ไต้หล้า
เป็นถิ่นขับซ่อนระอ่อนแวนเวตา	เมฆมาจุมพิศเท่าหนาวใจ
◎ งามแสงเงาพลุกพล่านชาติ	อากาศสะอาดบริสุทธิ์แจ่มใส
คอกหญ้าอ่อนแอนละมุนละไม	เล่าใครจะเชื่อว่าแดนดิน
◎ รั้วรั้วลมปลิวสนป่าช้า	เรื่อยเรื่อยธาราบาเซาเขิน
หายหายหวงดวงใจโยยบิน	ถวิลสิ้นสุกฟ้าป่าหิมพานต์
◎ กล้วยไม้รายรำตามลานหิน	ลมเลหพิศท่าจำนำหวาน
แมลงกระจิริกระเริงสร่าง	กรี้ดปึกกร่าการงานคนตรี
◎ เมฆก็ม้วนนวลโยผ่ายฟ้า	นาทอฉาร่วงรุ่งหึ่งเจ็ดสี
ไว้มแรงถวิลจินตกรวี	ที่เห็นบนดาวจะเศร้าโศกตาย
◎ เจื่อมชะงอกโตรกผาวนาวาส	บุปผชาติหอมอยู่ไม่ร่าย
ป่าคงคิมลิมฟ้าไปรณปราย	เสนห์ไว้ให้หล้าโศกาลัย
◎ สระแก้วแวววิบรุ่งเพชรพลอย	หยาดย้อยจากฟ้ามาใหม่ใหม่
หอมวิมานทิพย์เทพเจ้าใน	กระแสน้ำนั้นรัญจวนจริง
◎ ชารสวรคกันมานไว้หลายชั้น	คือไพรพฤษอันเพริศพริ้งยิ่ง
เฉกฉากแก้วจิตรกรรมทิพย์ทั้ง	เป็นมิ่งขวัญโลกหลายกัปกลับ

จาก "ตำนานภูกะคิง" พิมพ์ครั้งแรก 2512, พระนคร :

ศึกษิตสยาม, หน้า 73-74.

"แขกลพบุรี" บทร้อยกรองของ สุนทรภู่ รัชกาลที่ ๑

วัดเอียววัดโบสถ์

เจ้าขุนทองไปปล้น
 คคขาวใส่ห่อ
 เขาก็รำลือมา
 นั่งรถยนต์ไรโร
 ส่งเสียงแจ้วแจ้ว
 เจ้าออกจากบ้าน
 เจ้าหันมาส่งน้อง
 ไปเพื่อสัทธิเสรี
 โอเจ้านกเขาชั้น
 สะพายยามหากเสียว
 หวังสมุกที่ลบเลือน
 ขุนทองเจ้ารองไห
 ว่าดอกจามีถูกเป็น
 ลูกเอยหนอลูกเอย
 แมมารองเรียกหา
 เจ้าไม่ไชนกรบ
 รูปรางกัณน้อยนอย
 แมรวาลูกกรก
 พอกูรวาลูกมี
 แต่ใครเขาจะรู้
 มนุษย์อาจะไคยีน
 ลูกบอกวาลูก
 แมกับพอกูรมา
 ดอกโสนบานเช้า

ศาลโตนคเจ็ดต้น
 ปานฉนี้ไม่เห็นมา
 ถอเรือไปตามหา
 ว่าเจ้าขุนทองตายแล้ว
 นั่งรถไฟพนกแก้ว
 ว่าเจ้าขุนทอง... เจ้าขุนทอง
 เมื่อตอนตะวันเรืองรอง
 ว่าพี่จะไปหลายวัน
 เพื่อศกคิตรีบางระจัน
 แล้วเจ้าขุนทองก็ลงเรือ
 ซิงใส่หนังสือแสงเคื่อน
 ควดยหยาดน้ำตาแต่เมื่อคืน
 อยู่ในเรือนจนคึกคิน
 ตกอยู่เกลื่อนเจ้าพระยา
 หนอเจ้าอยาเฉยเขื่อนชา
 นั้พอมาทังตาคอย
 ที่เคยประสมวีรเวร
 เพราะเรียนหนังสือหลายปี
 นั้นมีความภักดี
 กตัญญูแนคิน
 เพราะไม่ใช่พระอินทร์
 แต่อำนาจมาบังตา
 จึงสู้แบบบอหิงสา
 หลายเพลหลายเพล
 โอ้ดอกคัคเค้าบานเย็น

ออกพรรษามาตระเวณ
ไม่มีร่างเจ้าขุนทอง
แมงกะพอก้ออาคูล

ที่อนุสาวรีย์ทูน
มีแต่รัฐธรรมนูญ
แกงมีใจลูกชายเอย

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 13 ตุลาคม 2516 หน้า 5.

"คำประกาศของคนรุ่นใหม่" ของ ไพฑูรย์ วงษ์เทศ

ฉันไม่ใช่ชายทุนบุญฤทธิ์
ฉันไม่ใช่คอมมิวนิสต์นะ—คุณพี่
เพียงมิตรรักนักเพลงนักเลงคี่
ร่ายกวีกราดเกรี้ยว, เกรี้ยวกราว

วางคาบควมศึลา ทาวัก
แสวงหาอริยสัจจอกเนื้อสาว
บัคคะนี่คี่คาบคาบป็นยาว
จะโหดจะห้าวถ้าต้องการ

กราบเรียน—ท่านผู้ปกครองประเทศ
ทรราช—ทรเวศ และทรราน
พุกกันธรรมคาอยาพาล
บ้านบ้านเมืองนั้นเป็นฉันใด

ยุงยุงตุงนึ่งตึงเค
หัวหนาไรเส้นท—จริงไหม ?
ถาวาเป็นของวางระหวางวัย
ถาของแหวงระหวางไฟระกะไลชก

รำรวยอยู่ในความทุกข์ยาก
 สวมหัวโชนซีกลากสปรก
 มากควยความคืบขึ้นขึ้น
 หนุมปากกลาตาชก-บคน

จาก "คำประกาศของคนรุ่นใหม่" พระนคร : โรงพิมพ์พิเศษ, สิงหาคม
 2517, หน้า 9.

"เหมือนจะเป็นโคลก" ของ ไพบูลย์ วงษ์เทศ

ความรัก

๑ ความรักมิใช่ดอกไม้
 บางหนเป็นไฟที่โชนกลา
 บู่โธ, ขึ้นคันเป็นมะลิซ้อน
 แดกใบออนกลายเป็นบองกัญชา ๑

ชาวคี่จากภุมริน

๑ บนถนนแห่งความเป็นหนุ่ม

กระชมกระชวยกระคอกฉาน

มาอยู่กะพีคิก้าแมคนสวย

อนาคตจะทองรวยเงินล้าน

รักกับพี่รับรองว่ามันเหมือนแห้ว

นอนเสื่อผืนเดียวกันแล้วผลิตุลูกหลาน

ไซโยชัยยะชัยชนะเบิกบาน

สำราญเริงราสองเราสองคน ๑

นับว่าเป็นความโหมหนึ่

เห็นหน้าเมื่อไรหัวใจวามหวีจ

ไม่เห็นหน้าก็หิวข้าวสวยข้าวต้ม

เห็นหน้าเจียนกระอักออกมาเป็นโลหิต

ไม่เห็นหน้าก็หูกหวีจจะเป็นลม

คำซาค

ชีวิตนี้อุทิศให้ทั้งหมด

ยังจะกล้าทรยศอีกหรือ

จะฆ่าให้ตายด้วยน้ำมือ

คนเขาจะลือว่าทารุณ

ไม่มีคำถาม แต่ต้องการคำตอบ

ถ้าซาฬีจะปลอมควยลูกกระสุน

รักจริงไม่ทองอันนี้มน

จะเอาอังกังบอกมา

จะอยุ่ที่นั่นหรือจะมาที่นี้

รักแท้คงมีความกล้า

ถามมาไมไคไมทองมา

จะป็นร้วไปหายามวิกาล

จาก "คำประกาศของคนรุ่นใหม่", หน้า 61-63.

"โศลกที่ซุกซางซิม" ของ ชรรคชัย มุนปาน

หมายเลข 1 : เมรัยลิติต

เมรัยปลุกให้ชายหนุ่มเป็นพระเอก

แฉวก็ปลุกเสกให้เป็นผู้ร้าย

อีกไม่ก็มีตอมา

ภรรยาก็เป็นหมาย

หมายเลข 2 : ความเปลี่ยนแปลง
 คนสองปากฝั่งทะเลที่เปลี่ยนไป
 เจ้าพระยาที่ยังไหลอยู่คงเดิม

หมายเลข 4 : ความวิเศษ
 ระหว่างคนหมามาก
 สู้ควรหุบปากนิ่งเสีย
 สองทอสองพลีสังข์ให้จหนัก
 ไม่นานนักจะไถ่เมีย

หมายเลข 5 : คำตอบ
 ชีวิตมีปรารถนาอะไร
 ปรารถนาหัวใจแห่งสาวสาว
 ปรารถนาเค็ดดวงดาว
 ปรารถนาครายขาวใสเกษิ
 ปรารถนาในน้ำอมฤต
 ปรารถนามหาบัณฑิตเหมือนพี่
 ปรารถนาเลวทรามฤาความดี
 ข้าไม่มีคำตอบไว้ปดอบใคร

หมายเลข 6 : คอกกลนทม
 ล้นทมลือลมล่อทอไป
 หัวใจคนหวั่นไหวไปปลิว

หมายเลข 7 : ความรัก
 คุณรนางผู้เป็นหญิงสาว
 ครายควางนางหอมจโนใจาย
 รักแล้วไม่กระบักศักขัย
 ถึงพี่ตายจะมาตายใกล้ใกล้นาง

หมายเลข 8 : งคน

งานทุกงานมิใช่ขอกเสวคัตตร
เป็นเพียงความถนัดอย่างหนึ่ง
ใครก็ได้ทำอะไรแล้วซาบซึ้ง
ค่าของงานเข้าถึงเทอกัน

หมายเลข 10 : ความนึกของพระเจ้า

พระเจ้าสร้างมาคีนกหนอ
ให้ผู้ชายรูปหล่อให้ผู้หญิงรูปสวย
พอสร้างเสร็จก็กระซิบเสียงสั่นสั่น
เอ็งจงสืบพันธุ์กันด้วย

จาก "กูเป็นนิสิตนักศึกษา" หน้า 160-162.

.....

"ลมหนาว" บทประพันธ์ ของ วิโรจน์ ศรีสุโร

วันหมุนเวียนมาถึงคีนหนาวเย็น
ทุ่งข้าวเปลี่ยนเป็นเหลือง
จนหมคบุญเคื่อน 12
คอกจานเพิ่มผลิบาน ประคัับทุ่งอีสานสีแคง
ลมหนาวพักฝุ่นทราย
ผาย ไปหางานสร้างสนามบิน
ประพิล กับ เลิง ไปเปนลูกจ้างร้านคิกแกว
แม่เขานั่งไกวหลาน
เค็ก ๆ วิ่งเลนกลางแคคคูน
หมุม ๆ หายหน้าไปจากหมุมบาน
คูเงียบเหงา
นานครังมีรถแลนเข้ามาตามทางเกวียน

เด็ก ๆ ชะงักยืนตรงซิกวักค้ำบัล
 ฝูงสุบกลองกับผู้ชายลงพุงซุกสีง่ากั และบวิวาร
 ชั่วครู่ รุดจากไป
 ทิ้งฝุ่นสีแคงคอย ๆ จาง แล้วสงบเงียบ
 เชาที่หนาวเย็น
 ทองอรนึ่งผิงไฟไกลแม่ใหญ่หม่อมผาผวย
 นองหลับในอ้อมกอดแม่
 จนสาย ระฆังโรงเรียนดัง
 เด็ก ๆ ชยาคสวมชุดนักเรียนชาควีน
 เย็นยะเยือกลมหนาวตองตัว
 นั่งเรียนคางกระทบสิ้น
 ฝีปาก, ผิวแก้มนวลปริแตกจนแสบหน้า
 บนมายาวไต่เพิง กลางคินโลงไม่มีฝา
 วันนี้แตกอุณลมนิ่ง
 แม่ปูนเปิดผาคลุมคูกักแก้ทำโยสีทอง
 เสียงแคนพีเผื่อเงียบหาย ชวนเหงา
 ไม่มีเสียงทองนาคซอมดำเมื่อบาย
 หลอนไปเล่นลิเกลลาวคณะ "ขวัญใจหนองกุง"
 พอเย็นโพล่พลัด เด็กก้อนควายจากโคก
 กระคิงคังมาไกล ยิงมีดยิงหนาว
 จกจาเขนยางสูงกรวีครอง
 พอไฟที่เงียบเชียบเยือกเย็น
 หลวนนึ่งเวง หวาคหวน สะพิงกลัว
 ลมหนาวกรพัดผาน คินแล้วคินเล่า
 นำเขปอหายหมอบานเริ่มชอก
 ซาด กับ เพื่อนหนุ่มกลับมาพร้อมลมหนาว

หน้าเกรียมแค้นคุณกรรจ
 สวมชุดเขียวสะพายยามและเป็น
 พอ, แม, พี่, ป้า, น้า, อา รุมล้อมรับขวัญ
 เขาแจกเพลงลำอัครโรเนียว
 เขามีyarรักษาโรคแบ่งให้
 มีวิทยุรับคลื่นนอกพุดภาษาพื้นเมือง
 เขาจะอยู่ปกป้องหมุยานคุณลูกฮักหลานแพง
 เขามีสมุดปกอ่อนจกรายชื่อ
 ทุกคนต้องเป็นสมาชิก
 เสียค่าบำรุง 1 บาทต่อปี
 ใครไม่มีไม่ตองให้ ๗

จากสังคมนาสาตราปริทัศน์ ฉบับที่ 1 ปีที่ 11 มกราคม 2516, หน้า 23.

บทประพันธ์บทหนึ่ง ของ วิโรจน์ ศรีสุโร

◎ ผังกระตูกไ่วป่าชา	โลกันต์
หอมปาริชาติสวรค์	ฟากฟ้า
หลงลาภยศกระสัน	กระหายคิม
แลงแหลงกวีชูปหลา	ฉ่าฟ้าชโลมจันทร์ ๗
◎ เอาถานเอาปากพื้น	ปถพี
กำหนึ่งเพียงฐลี	คานอย
เสียดายแต่ชีวี	มาเกิด
รังจะเพิ่มเครื่องรกรอย	ภพให้สงสาร ๗

นิรมิตแต่สิ่งถวน
หลงเส้นหมื่นคัพพชัลัง
เสาะหาคาเพิ่มพลัง
ทิพยอื่นในโลกแฉ้ว

อนิจจัง
กาพย์แก้ว
ควงจิตค
ผองนั้นฤามี ฯ

หวังอะไรในโลกนี้
มรณะแห่งสังขาร
กิเลสเรารอนฉลาญ
สุดแต่วิบากพราภให้

ยี่นนาน
คินไกล
ในอก กุเออย
สูหวงกรรมเวร ฯ

พักผอนร่างเก่าไว้
ทิ้งซากกาทกกระดูกกลบ
นิรมิตแต่สิ่งสงบ
หวังชะล้างเพียงหยู้า

ในภพ นี้เทอญ
แผนหล้า
บริสุทธิ
คำพันกินคม ฯ

จากสังคัมศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มิถุนายน-สิงหาคม 2509,
หน้า 11.

.....
"กรุงเทพฯ ลีบสอง (ร้อย) ปีข้างหน้า" บทร้อยกรองของ พระมหา-
เสฐียรพงษ์ ปุณฺณวณฺโณ

กรุงเทพฯ ลีบสองร้อยปีข้างหน้า
เห็นฟ้าไปหาหวัช
ชาวพาราจะอมสาก
สุวรรณนั่งแทนบัฏชา
วัดจะกลายเป็นป่าช้า
ผีปอบผีป๋ามาซาพัน

หมาจะมีฤทธิ์โคทมหันค
ซี้รคหัวคนแมนมั่นมิกงชา
ปากมากไม่ได้เหมือนใบ้า
กินซี้หมาแทนข้าวปลามัน
ว่าเหวอาเพศอาทรพณ
มิงขวัญศาสนาพเนจร

หลวงซึกกับหลวงเถน
ระซังหงางเหงงทอน

พระปฎิมาจะรำไห้

เกะกะโบสถ์หารจน

ไร่สถานที่สถิต

กระสือเวียงระบ่ารำ

แล้งมณุษย์แล้วอุชยา

ฝั่งซากกลางปุนทรายเกลื่อนกลาด

มโนธรรมอยู่แค่นั้น

โงง กาม กิณ หัวคินแคน

ยมบาลจะมินเมาเหล่า

สอนให้คอร์ปชันโลกันต์บรรลัย

สาครโคลนใส่กันเล่นลืมน้ำสอน

เข้าเย็นเป็นเสียงหอนอิงอด

ชลเนตรรินไหลเป็นเลือดขัน

หลวงซึกจะชนลงน้ำ

โบสถ์จะปิดปลอยเป็นถ้ำ

เหยียบย่ำคัมภีร์อเนจอนาถ

อายพมามันล้างผลาญพิณาศ

กลับชาติศรีวิไลเป็นไทยแลนด์

ศีลสัตย์อัคคัศเหลือแสน

แมนแมนสัทวป่านาเสียใจ

สุเจ้าประเคนหมูเทือกเบ็ดไก่

ตายไปสู่มटकนรกแล

จากสังคัมศาสตร์ปริทัศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 มีนาคม-พฤษภาคม 2513,
หน้า 3.

"ความเงี้ยว" ของ สุชาติ สวัสดิ์ศรี

ไม่มีความเงี้ยวอื่นใดในโลก

นอกจากความโศกเรียมหา

ไม่มีเสียงอื่นใดพรางตา

นอกจากลิเนหาความดี

จาก "ความเงี้ยว" (พระนคร : สำนักพิมพ์หนังสือ พิมพ์ครั้งแรก,
2515,) หน้า 12.

"ดอกเบญจมาศ" กลอนเปล่าของ สุชาติ สวัสดิ์ศรี

พาดันไปเกิดความรัก
 พาดันไปเก็บความรัก
 ฉันทันจะเก็บดอกเบญจมาศมาฝาก
 ฝากแซมใจกับเส้นผม
 เส้นผมของเธอ
 ความเงียบของเราทั้งสอง
 ความเงียบยามคร่ำครวญเรียกหา
 ยามสายลมพัดแรง และคลื่นในท้องทะเลบ้าคลั่ง
 เราจะช่วยกันเก็บความรัก
 ฉันทันจะเก็บดอกเบญจมาศมาฝาก
 ฝากแซมไว้กับความเงียบ
 ความเงียบยามคร่ำครวญเรียกหา
 เรียกหายามพายุพัดแรงพัดผู้คนออกไปสู่คขอบฟ้า
 จาก "ความเงียบ" หน้า 48.

"น้ำฟ้า" รวี โคมพระจันทร์

น้ำฟ้า
 น้ำเหนือกาลเคียด
 เบิกโปง
 กาลีบี่ทา
 คอสู
 เสรีหวังเห็น
 กาวไป
 เลือกเนือยอมพลี

น้ำคาน้ำเลือก
 เพราะเชือกบูชา
 กลโกงชั่วช้า
 ประชาล่าเคียด
 เพื่อกันเป็น
 ไมเรนหลบหนี
 ควยใจยินดี
 คอคีคานทาน

อาจอง
 รวมพลกอกกร
 สมภาพ
 โลมคินซิมทราย
 รังสรรค์
 เพื่อกันทั้งคาม
 เบิกฟ้า
 เพื่อมวลชนได้

ทะนงกล้าหาญ
 ประหารโพบภัย
 แม้อายเลือดกาย
 ลืมตายลือนาม
 คินวันอันงาม
 สุขล้ำอำไพ
 ประชาธิปไตย
 กำหนดสังคม

จากอิทธิพล ฉบับขึ้นหยักเคียงข้างประชาชน ปีที่ 1 ฉบับพิเศษที่ 3
 วันที่ 12-15 ตุลาคม 2517 (หน้ากลางปกสี่)

"บทกล่อมขวัญมะละกอ" ของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

มะละกอที่รัก
 กิ่งเจ้าหักจึงเศร้าหมอง
 กล้วยเหตุนั้น เคยเคียงครอง
 นำทานองสุกเสียคาย

มะละกอเจ้าเอ๋ย
 อย่าไศกเลยนะโฉมฉาย
 ถึงกิ่งเจ้าจะเฉาวาย
 ก็จะได้กิ่งใหม่มา

มะละกอมี่แต่แผล
 แผลองแลดูเบิกหน้า
 อันร่ำรอยรอบกายา
 คือรำคำความงอกงาม

จาก "เอียงข้างประชาชน" พระนคร : เจริญวิทยการพิมพ์, ตุลาคม 2517,
 หน้า 162.

"คมเคียวเรียวข้าว" บทร้อยกรองของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

มองฟ้าลึลี้เลือก

คืนก็เคื้อคทุกแห่งหน

พวกกณูนาชน

สุดฝันทนมขื่นใจ

คมเคียวและเรียวข้าว

จะคมกราวยิ่งครึ่งไหน

มันคอบพวกจัญไร

ไม่ยอมให้มันรีคกิน

ฝันนาแยกระแหง

จะกลับแกร่งเช่นผาหิน

นานแล้วเป็นเพียงดิน

ถูกตีนย่ำเหยียบเรื่อยมา

ตอนจะรวมมัน

มุ่งประจัญเหล่ามิจฉา

สู่เขาเราชาวนา

มิชชาหากเป็นไท

จาก "คนจน" ฉบับที่ 1 หน้าปกหลัง.

"ผู้คน" กลอนเปล่าของ วิสา คัญทัพ

เราอาจพูดกันรู้เรื่องเท่าที่พูด

แต่ความหมายจริงแท้ และลึกไปกว่านั้น

เราไม่เข้าใจกันเลย

เราอาจอยู่รวมยุคสมัยเดียวกัน
 คว้ารับความรู้สึก และรู้สึกหลากหลายคล้ายกัน
 แต่เราก็กังขังและซ่อนเร้นอยู่มากมายเหมือนกัน

เราพูดว่า เราใจกว้าง
 นั้นหมายความว่าในแง่ กลับกันมากกว่า
 เราเป็นนักตี ความหมาย นักนิยาม และนักจำกัดความตัวฉกาจ

เราอยู่แต่ใจทุกคน
 ขังขังอะไรกันไว้มากมายนักหรือ
 เราจึงต้องมาเสียเวลาอยู่กับการทำความเข้าใจคุณ

เรามักจะมองเห็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นแต่ละวัน เป็นเรื่องธรรมดา
 แล้วพยายามสร้างความเป็นอยู่ของตัวในอีกลักษณะหนึ่ง
 ซึ่งเข้าใจว่าสูงส่ง และแปลกจากมนุษย์ธรรมดา

ทุกวันนี้ภูมิอากาศอาจทำให้คนเป็นบ้าได้ทุกเวลา
 ความบ่าอาจเป็นความสุขที่สุด
 เมื่อเรารู้สึกเช่นนั้น เราจึงพยายามทำอะไรให้บ้า

เราเสียเวลาพูดคุยกันวันละมากมาย
 เสียเวลาแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
 เสียเวลาหวาดระแวงผู้เป็นอมิคร
 เราขบคิดกันถึงสิ่งเหล่านั้นบ้างไหม

จากสังคมศาสตร์ปริทัศน์, กันยายน 2515, หน้า 59.

"เพลงเถื่อนแห่งสถามัน" ของ วิทยากร เชียงกุล

"คอกหางนกยูงสีแดงฉาน
 บานอยู่เต็มฟากสวรรค์
 คนเดินผ่านไปมาถิ่น
 เขาคั่นค้นหาสิ่งใด"

ปัญญาที่มีชายที่นั่นหรือ
 จะแย่งซื้อไก่ที่ไหน
 อย่างที่โกทรูราราคาเท่าไร
 จะให้พอชายนามาแลกเอา

ฉันมาฉันเห็นฉันแพ้
 ยืนแต่เสียงควาวโจ่งเงา
 เพลงที่นี้ไม่วานเหมือนบ้านชรา
 ใครไม่เข้าถึงพอเขาเยาะเย้ย

นี่จะให้อะไรกันบ้างไหม
 มหาวิทยาลัยใหญ่โตเหว
 แม้นท่านมีอะไรให้อะไรเลย
 วานิ่งเฉยอย่าบ่นอย่าไว้วาย

ฉันเขาวัดฉันเขลาฉันทิ้ง
 ฉันจึงมาหาความหมาย
 ฉันหวังเก็บอะไรไปมากมาย
 สุดท้ายให้กระดาษฉันแผ่นเดียว

มีคจริงหนอสถามันอันกว้างใหญ่
 ปล่อยให้ฉันอ่าวว่างขับเคี่ยว
 ค้นหาซื้อปัญญาจนหน้าเขียว
 เทียวมาเทียวไปไม่รู้วัน

"คอกหางนกยูงสี่แฉกฉนวน
บานอยู่เต็มพากสุวรรณค
เกินพอให้เจ้าแบ่งปัน
จงเก็บกันอย่าเดินฉนวนเลยไป"

จาก "ฉันทจินมาหาความหมาย" (พิมพ์ครั้งที่ 3 ธันวาคม 2517), พระนคร :
เจริญวิทย์การพิมพ์, หน้า 16-17.

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

ชื่อ

นางสาวนัยนา สุทธิธรรม

วุฒิการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา
2513

ตำแหน่ง

อาจารย์โท วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย